

«Күләш Байсейітова атындағы
Қазақ ұлттық өнер университеті»
РММ Ғылыми кеңесінің шешімімен

БЕКІТІЛДІ

«23» сүзір 2015-ж. №000377 хаттама
Ғылыми кеңестің герасы

 Г.А. Ахмедъяров

**6B02157 «ОПЕРАТОРЛЫҚ ӨНЕР» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНГА
ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР**

✓ **БАКАЛАВРИАТ**

Кафедра атауы	Білім беру бағдарламасының атауы	Топ	Мектептен н/е колледжден кейін қабылдау	Даярлық тобы	Шекті балл
«Операторлық өнер, дыбыс режиссерасы және арт-менеджмент»	6B02157 «Операторлық өнер»	Қазақ Орыс	Орта жалпы білім немесе арнайы орта көркемдік білім;	Жоқ	75 грант және ақылы

- Жалпы білім берудің жоғары деңгейі және дамыған интеллект.
- Фотосуреттің негіздерін біletін және фотография саласында шығармашылық жұмысқа бейімділік, қабілеттілік танытқан.
- Өнер және кинематография саласындағы терең білім.
- Көркемдік құбылыстарды талдау және түсіндіру қабілеті.

- Ұйымдастырушылық және басқару дағдылары, командада жұмыс істеу қабілеті.
- Кино өнері мен технологиясының заманауи тенденцияларында жақсы бағдар.

МАМАНДЫҚ БОЙЫНША ДАЯРЛЫҚҚА ҚАБЫЛДАУ КЕЗІНДЕ:

Алдын-ала іріктеу туры.

Талапкер фотографиялық жұмыстарды ұсынуы керек: пейзаж, портрет, натюрморт, гипс бюсті, интеръер, архитектуралық суреттер, спорттық және әлеуметтік-қоғамдық фотопортаждар. Фото жұмыстардың саны кемінде 15 дана болуы керек. Паспартуға (фотосурет жабысатын картонның немесе қағаздың ақ бөлігі, өлшемі А3) желімделген әр түрлі жанрлар және өлшемі кемінде 20x30 см.

Ұсынылған жұмыстар рецензияланбайды және қайтарылмайды. Алдын ала іріктеу кезеңінен өтпеген адамдар тұсу емтихандарына жіберілмейді.

Әр талапкердің жеке фотоаппараты болуы керек.

БІРІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН (ФОТОТҮСІРІЛІМ):

Комиссияның тапсырмасы бойынша өзінің азформатты аналогтық немесе цифрлық фотоаппаратымен суретке түсіру;

Тапсырма:

- **Сюжет пен композицияны таңдау**

- Фотосуреттің негізгі идеясы мен мағынасын анықтау.
- Қолайлы түсірілім нысанын таңдау (сөүлет, пейзаж, қоршаған ортадағы портрет, жанрлық сахна және т.б.).
- Композиция ережелерін сақтау (алтын қатынас, үшінші ереже, кадрдағы элементтердің терең-тендігі).

- **Жарықпен жұмыс**

- Табиғи жарықтандыруды ескеру (таңертен, түстен кейін, кешкі жарық).
- Қөлем жасау үшін жарыққөлеңкелі аудиосуарын қолдану.
- Артқы, бүйірлік және шашыраңқы жарықпен тәжірибе жасау.

- **Камера параметрлері**

- Жарық жағдайларына байланысты экспозицияны (ISO, диафрагма, ысырма жылдамдығы) реттеу.
- Фокуспен жұмыс істеу (өріс тереңдігі, бұлыштердің анықтығы).

- **Атмосфера мен көркемдік идеяны жеткізу**

- Суреттің көңіл-күйін көрсету (көлеңкелерді, түстерді, контрасттарды қолдану).
- Экспрессивті перспективасы мен қызықты ракурс бар кадр жасау.
- Кадрдағы объектілердің өзара әрекеттесуін ескеру.

1. Жасанды жарықпен гипстен жасалған бюст, портрет және натюрмортты павильонындағы фототүсірілім.

Тапсырма:

• Гипс бюст түсірілімі

- Бюсттің жарық көздеріне қатысты орналасуы.
- Жарықтандырудың әртүрлі схемаларын қолдану: бүйірлік жарық, артқы жарық, үстіңгі жарықтандыру.
- Жарықколеңкелі сызба арқылы пластика мен пішінді беру.
- Детальдарға экспозиция мен контраст арқылы бақылау.

• Портрет түсірілімі

- Сәйкес жарықтандыру схемасын таңдау (кескінді, артқы жарық, толтыру, модельдеу).
- Модельдің эмоциясымен жұмыс, мінезді жарық арқылы жеткізу.
- Фонды және қосымша элементтерді пайдалану (рефлекторлар, диффузорлар).
- Келбетке назар аудару үшін өріс терендігін бақылау.

• Натюрморт түсірілімі

- Пропорциялар мен тепе-тәндікті ескере отырып объектілерді орналастыру.
- Жарықтандыруды таңдау (жұмсақ немесе қатты жарық, бағытталған немесе диффузиялық).
- Қөлемді қосу үшін көлеңкелермен жұмыс істеу.
- Түс комбинациясы және нысандар арасындағы текстура ойнау.

ЕКІНШІ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН: ФОТОГРАФИЯ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ КОЛЛОКВИУМ:

Фотосурет негіздері (билетпен)

1. Фотографиялық процестер, фотосуретке түсіру ережелері, қазақ және шетел киносының тарихы, кино жанрлары, кинооператорлар (қазақ, кеңес, шетел) жайлы негізгі ақпаратты қамтиды;
2. Орта мектептің физика курсының қөлеміндегі «Оптика», «Жарық», «Электр» тараулары бойынша мәліметтер;
3. Бейнелеу өнерінің тарихы (қазақ, кеңес, шетел суретшілері, кескіндеме стильдері мен бағыттары);

Бағалау және критерийлері:

Коллоквиум талапкердің Қазақстанның қазіргі заманғы көркем мәдениеті саласындағы білімін, оның көрнекті өнер қайраткерлері мен ұлттық дәстүрлерді дамыту туралы хабардарлығын бағалайды. Әлемдік кинематографияның өзекті мәселелерін түсіну, олардың мәдениетке әсері, сондай-ақ киноның шығармашылық салалардағы рөлін түсіну ескеріледі. Аналитикалық және сыни ойлау, шығармашылық, көшбасшылық және ұйымдастырушылық қабілеттер, цифрлық сауаттылық және тілдік дағдылар маңызды. Фестивальдерге, байқауларға, әлеуметтік жобаларға қатысу құлтталады. Талапкердің көкжиегін, кәсіби көзқарасын және болашақ қызметке дайындық деңгейін анықтау мақсатында Коллоквиум билеттер бойынша жауап түрінде өткізіледі.

• Шығармашылық емтиханың бағалау критерийлері:

Бағалаудың балдық көрсеткіші I шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері I шығармашылық емтихан	Бағалаудың балдық көрсеткіші II шығармашылық емтихан	Бағалау критерийлері II шығармашылық емтихан
45-50	<p>Практикалық жұмыс (фотосуреттер) техникалық сауатты орындалуы керек - дұрыс экспозиция («ағарту» жок);</p> <p>Кадрдың сюжеттік-маңызды бәлігіндегі кескіннің сөзсіз анықтығы;</p> <p>Жақтаудың көлденең сыйығы бойында бұрмаланудың болмауы (штатив деңгейін дұрыс орнату және камераның дұрыс орналасуы);</p> <p>Дұрыс ақ баланс;</p> <p>Бұрыштық түсірілімдердің болуы;</p> <p>Жарықтандырумен жұмыс (жасанды және табиғи);</p>	45-50	<p>Талапкердің жалпы білім деңгейі жоғары, бейнелеу өнері, кинематография салаларында жақсы білімі бар.</p> <p>Мектеп бағдарламасы бойынша физиканың келесі бөлімдерін біледі: электр, оптика және жарық.</p>
40-44	<p>Талапкер фотосурет техникасын және жанрларды жақсы меңгерген;</p> <p>Талапкер кәсіби шеберлігінің жоғары деңгейін көрсетеді және түсіруден фото өндеуге дейін кең ауқымды дағдыларға ие;</p> <p>Ұсынылған жұмыстар өзіндік ерекшелігімен, техникалық шеберлігімен және эмоционалды терендігімен ерекшеленеді;</p>	40-44	<p>Талапкердің фотосурет туралы терең және кең теориялық түсінігі бар;</p> <p>Фотосуреттің тарихы, композицияның негізгі әдістері мен теориясы, түс теориясы және фотографиялық өндеу принциптері туралы білімі жоғары;</p> <p>Фотографиялық жұмыс пен концепцияларды талдап, сынни түрғыдан бағалай алады;</p>
35-39	<p>Талапкер фотосурет техникасын жақсы меңгерген;</p> <p>Жұмыс негізінен жақсы орындалған, бірақ композицияда, жарықтандыруда немесе өндеуде аздаған кемшіліктер бар;</p> <p>Талапкер кәсіби шеберлік пен шығармашылықтың жақсы деңгейін көрсетті;</p>	35-39	<p>Талапкердің фотосурет туралы теориялық түсінігі бар.</p> <p>Тарих, техника, композиция және түс теориясын қоса алғанда, негізгі ұғымдар мен принциптерді біледі;</p> <p>Негізгі ұғымдарды түсіндіріп, практикада қолдана алады;</p>
30-34	<p>Талапкер техникалық дағдылар мен шығармашылықтың жақсы деңгейін көрсетеді;</p> <p>Жұмыс әдетте шығармашылық талаптарына сәйкес келеді, бірақ техникада немесе композицияда кейбір</p>	30-34	<p>Фотосуреттің теориялық түсінігі бар;</p> <p>Талапкер фотосуреттің негізгі ұғымдары мен принциптерін, соның ішінде тарихты, техниканы және композиция теориясын біледі;</p>

	кемшіліктөр бар;		Теориялық негіздерге сүйене отырып, фотосуреттегі шешімдері мен тандауларын негіздей алады;
25-29	Талапкер кадрга түсіру кезінде, дұрыс түсіру нүктесін және масштабты тандау кезінде аздаған қателіктөр бар; Талапкер түсті композициялар жасау кезінде аздаған қателіктөр бар; - Талапкер әртүрлі кадр композицияларын құру барысында аздаған қателіктөр бар;	25-29	Фотосуреттің қанағаттанарлық теориялық түсінігі бар; Талапкердің фотосурет туралы негізгі білімі бар, бірақ кейбір тұжырымдамаларды немесе әдістерді қолдануға сенімді емес; Түсінуді жақсарту үшін теориялық материалды қосымша зерттеу қажет;
20-24	Фотосуретке түсіру техникасы бойынша қанағаттанарлық білім; Талапкерде негізгі фотосурет дағдылары бар, бірақ жұмыс біркелкі болмауы немесе өрнек болмауы мүмкін; Техника мен шығармашылықпен көбірек жұмыс істеу керек;	20-24	Фотосуретке түсіру техникасы бойынша қанағаттанарлық білімі бар; Талапкерде негізгі фотосурет дағдылары бар, бірақ жұмыс біркелкі болмауы мүмкін; Техника мен теориямен көбірек жұмыс істеу керек;
15-19	Жұмысқа қойылатын техникалық талаптар сақталмаған; Суретке түсіру кезінде техникалық қателіктөр жіберілді; Кейбір фотосурет жанрларының болмауы. Мысалы, натюрморт немесе репортаж жоқ; Жасанды жарықтандырумен дұрыс жұмыс істемеу - экспозицияның аздығы, артық экспозициясы, нысаннның шамадан тыс экспозициясы;	15-19	Суретке түсіру техникасын жеткіліксіз білу; Талапкер техникалық дағдылар мен шығармашылықтың жеткіліксіз деңгейін көрсетеді; Жауап сапасыз немесе мамандық талаптарына сәйкес келмейді;
10-14	Суретке түсіру техникасын жеткіліксіз білу; - Талапкер техникалық дағдылар мен шығармашылықтың жеткіліксіз деңгейін көрсетеді; Жұмыс сапасыз немесе мамандық талаптарына сәйкес келмеуі мүмкін;	10-14	Фотосурет туралы теориялық түсініктің жеткіліксіздігі; Талапкер фотосуреттің негізгі түсініктерін жеткіліксіз білімі немесе түсінбейтінің көрсетеді; Теориялық аспектілерді түсіндіруде немесе оларды практикада қолдануда қындықтар туындаиды;
5-9	Фотосуреттер техникалық ережелерді бұза отырып түсірілген – экспозицияның жеткіліксіздігі, шамадан тыс экспозициясы; тенгерім дұрыс орнатылмаған; анық емес фотосуреттер; көкжиек бұғатталған; жанрлық әртүрліліктің болмауы; жасанды жарықпен жұмыс істемеген;	5-9	Талапкердің жалпы білім деңгейі төмен және бейнелеу өнері мен кино тарихы туралы аз біледі.
0-4	Талапкер дайын емес және шығармашылық жұмысқа	0-4	Талапкер дайын емес және кинематография

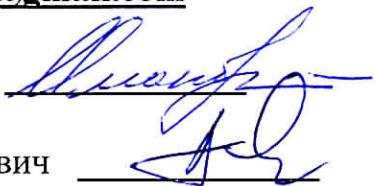
	қойылатын талаптарды орындаған (павильондағы суретке түсіру); Ұсынылған жұмыстар техникалық талаптарға сәйкес келмейді;		тарихын, кино тарихын және бейнелеу өнерінің тарихын мұлдем білмейді; Өз ойың жеткізе алмайды;
--	--	--	---

Байланыс ақпараты:

Шығармашылық емтихан бойынша сұрақтар: art-menеджмент@kaznui.kz

Жалпы оқуға түсу бойынша сұрақтар: Kaznui.priem@gmail.com

Факультет деканы: Иманберген Марат Рақышұлы

Кафедра менгерушісі: Бектенов Самат Жаксылыкович

